

NOTAT

Vedr. høringssvar til og peer review af national klinisk retningslinje for farmakologisk behandling af bipolar lidelse – supplerende vedligeholdelsesbehandling efter depression

1. april 2014
4-1013-19/2
suja@sst.dk
Tlf (dir.): 7222 7561

Med Finanslov 2012 blev der afsat 20 mio. kr. årligt fra 2012-2015 til at udarbejde nationale kliniske retningslinjer. Som en del af denne bevilling har Sundhedsstyrelsen udarbejdet en national klinisk retningslinje for farmakologisk behandling af bipolar lidelse med fokus på supplerende vedligeholdelsesbehandling efter depression. Retningslinjen har været i bred offentlig høring fra d. 19. februar-12. marts 2014.

Sundhedsstyrelsen modtog i alt 10 høringssvar til retningslinjen fra nedenstående parter listet i den rækkefølge, svarene er kommet ind:

1. Lisbeth Lund Pedersen, Region Sjælland
2. Danske Regioner
3. Region Syddanmark
4. Mads Trier-Blom, Enhed for Brugerstyret Psykiatri, Region Sjælland
5. KL
6. DepressionsForeningen
7. Dansk Selskab for Fysioterapi
8. Danmarks Farmaceutiske Selskab
9. AstraZeneca
10. Dansk Sygepleje Selskab

Sundhedsstyrelsen finder det positivt, at kommuner, faglige selskaber, interesseorganisationer og andre har prioriteret at give høringssvar til den nationale kliniske retningslinje for farmakologisk behandling af bipolar lidelse. Høringssvarene er så vidt muligt blevet indarbejdet i den endelige retningslinje.

I høringsfasen er retningslinjen desuden blevet vurderet hos to peer reviewere udpeget af Sundhedsstyrelsen:

- Ole A. Andreassen, professor, Senter for Psykoseforskning, Klinikk for psykisk helse og avhengighet, Oslo universitetssykehus & Institutt for klinisk medicin, Universitetet i Oslo
- Raben Rosenberg, klinisk koordinerende lærestolsprofessor, ledende overlæge, Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitetshospital

Sekretariatet for Nationale
Kliniske Retningslinjer

Sundhedsstyrelsen
Axel Heides Gade 1
2300 København S

T +45 72 22 74 00
E sst@ddt.dk
www.sst.dk

En del af de kommentarer, som styrelsen har modtaget, er generelle overvejelser omkring NKR-konceptet. Sundhedsstyrelsen har i disse tilfælde noteret sig bemærkningerne, uden at de har givet anledning til ændringer i retningslinjen.

Dette notat opsummerer hovedpunkterne i høringssvar og peer reviews. Der er desuden foretaget mindre justeringer som følge af de indkomne kommentarer.

Høringssvar, peer reviews og dette sammenfattende notat er offentliggjort på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Generelt om retningslinjen

Overordnet opleves retningslinjen som grundig og gennearbejdet. Flere bemærker, at den er brugervenlig, mens andre mener, at den er svært tilgængelig. Det bemærkes fx af flere høringsparter, at de centrale budskaber, som er en sammenfatning af anbefalingerne, med fordel kan præsenteres bedre. Dette er imødekommet ved at indsætte dels de fokuserede spørgsmål, dels en kort indledende tekst, som anbefalingerne skal forstås i sammenhæng med. Sundhedsstyrelsen forventer desuden, at den korte quick guide, som består af netop de centrale budskaber, kan være med til at gøre anbefalingerne lettere tilgængelige.

Der er ingen forslag til ændringer i formuleringen af selve anbefalingerne.

Emnevalg

Der udtrykkes i flere høringssvar ønske om, at arbejdsgruppen havde set på flere emneområder inden for behandling af bipolar lidelse – mange ønsker sig, at man havde forholdt sig til en bredere patientpopulation samt undersøgt andre behandlingstyper end den medicinske, fx fysioterapi. Desuden efterlyser flere høringsparter vejledning i forhold til seponering og nedtrapning, ligesom en enkelt høringspart gerne havde set, at arbejdsgruppen havde forholdt sig til forskellige formuleringer af de anbefalede præparater.

Der er mange relevante og interessante emner, som arbejdsgruppen gerne havde set behandlet i retningslinjen, men det har af metode-, plads- og tidsmæssige hensyn været nødvendigt at begrænse emnevalget til de tre overordnede fokuserede spørgsmål, som arbejdsgruppen valgte at prioritere.

SoF-tabeller og meta-analyser

Det bemærkes, at både SoF-tabeller og de meta-analyser, der linkes til fra retningslinjen, er svært tilgængelige. SoF-tabellerne er efterfølgende blevet oversat til dansk, og der er tilføjet forklarende tekst, hvor det har givet mening. Ligeledes er meta-analyserne forsøgt præsenteret mere hensigtsmæssigt.

Evidensgrundlaget

En peer reviewer bemærker korrekt, at megen af den evidens, som anbefalingerne baserer sig på, er indirekte i den forstand, at den stammer fra

monoterapi-studier eller studier, hvor patienter har haft en manisk, og ikke en depressiv, index-episode. Dette er håndteret ved udelukkende at formulere svage anbefalinger.

1. april 2014
Side 3 af 3

Økonomiske konsekvenser

En enkelt høringspart udtrykker ønske om, at økonomiske overvejelser medtages i formuleringen af anbefalinger og overvejelser vedr. implementering. Nationale kliniske retningslinjer behandler som udgangspunkt ikke spørgsmål om organisering og økonomi, og derfor har formuleringen af retningslinjens anbefalinger ikke systematisk inddraget sundhedsøkonomiske forhold.

Den nationale kliniske retningslinje for farmakologisk behandling af bipolar lidelse forventes udgivet i maj 2014.